

Laidiens: 09.10.1998., Nr. 289/290

Ministru kabineta noteikumi Nr.393

Rīgā 1998.gada 6.oktobrī (prot. Nr. 55 8.§)

Dzelzceļa satiksmes negadījumu izmeklēšanas kārtība

Izdoti saskaņā ar Dzelzceļa likuma 40.panta otro daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Šie noteikumi nosaka dzelzceļa satiksmes negadījumu izmeklēšanas kārtību un uzskaiti. Šie noteikumi neattiecas uz darbā notikušo nelaimes gadījumu izmeklēšanu un uzskaiti.
2. Dzelzceļa satiksmes negadījuma izmeklēšana tiek veikta, lai noskaidrotu visus dzelzceļa satiksmes negadījuma cēloņus un sekas, kā arī sniegtu ieteikumus līdzīgu dzelzceļa satiksmes negadījumu novēršanai. Izmeklēšana ir informācijas vākšana par dzelzceļa satiksmes negadījuma apstākļiem, tās analīze un atzinuma sagatavošana. Lai noskaidrotu dzelzceļa speciālistu vainas un atbildības pakāpi, veicama atsevišķa izmeklēšana.
3. Pamatojoties uz izmeklēšanas rezultātiem, dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs vai pārvadātājs (vai abi kopīgi) plāno un veic pasākumus līdzīgu dzelzceļa satiksmes negadījumu novēršanai.
4. Ja dzelzceļa satiksmes negadījumā cietis cilvēks, dzelzceļa darbinieku pienākums ir sniegt cietušajam pirmo palīdzību un nodrošināt viņa nogādāšanu tuvākajā ārstniecības iestādē.

II. Dzelzceļa satiksmes negadījumu klasifikācija

5. Ir šādi dzelzceļa satiksmes negadījumu veidi:
 - 5.1. avārija;
 - 5.2. satiksmes drošības pārkāpums;
 - 5.3. nelaimes gadījums, kurā cietis cilvēks.
6. Avārija ir dzelzceļa ritošā sastāva sadursme ar citu dzelzceļa ritošo sastāvu vai nobraukšana no sliedēm, kas izraisījusi šādas sekas:
 - 6.1. gājis bojā cilvēks vai viņam nodarīti smagi miesas bojājumi;
 - 6.2. bojāts dzelzceļa ritošais sastāvs, un tā tehniskais stāvoklis vairs neatbilst tehniskajiem noteikumiem, negarantē drošu ekspluatāciju un ir svītrojams no inventāra parka.
7. Satiksmes drošības pārkāpums ir:
 - 7.1. dzelzceļa ritošā sastāva sadursme ar citu dzelzceļa ritošo sastāvu vai nobraukšana no sliedēm, ja tā nav izraisījusi šo noteikumu 6.punktā minētās sekas;

- 7.2. vilciena pieņemšana uz aizņemta ceļa;
 - 7.3. dzelzceļa ritošā sastāva nosūtīšana uz aizņemtu ceļa posmu;
 - 7.4. dzelzceļa ritošā sastāva pieņemšana vai nosūtīšana pa nesagatavotu maršrutu;
 - 7.5. dzelzceļa ritošā sastāva pabraukšana garām aizliedzošajam signālam;
 - 7.6. pārmijas pārlikšana, ja uz tās atrodas dzelzceļa ritošais sastāvs;
 - 7.7. dzelzceļa ritošā sastāva aizribošana citā pieņemšanas vai nosūtīšanas maršrutā vai sliežu ceļa posmā;
 - 7.8. ass, ratiņu sānu, virsatsperes sijas, ritenpāra ass kakliņa vai riteņa lūzums;
 - 7.9. vilciena nosūtīšana, ja bremžu maģistrāles gala krāni ir noslēgti;
 - 7.10. vilciena automātiskās sakabes patvaļīga atkabināšanās;
 - 7.11. ierobežojošo signālzīmju neierīkošana bīstamās vietās, ja tiek veikts sliežu ceļa remonts;
 - 7.12. vairāk atļaujošas signāluguns ieslēgšanās luksoforā;
 - 7.13. pārmijas uzgriešana;
 - 7.14. automātiskās sakabes vai dzelzceļa ritošā sastāva centrālās sijas pārraušana;
 - 7.15. tāds pasažieru vai kravas vilciena lokomotīves bojājums, kura dēļ nav iespējams veikt pilnu maršrutu līdz galapunktam un ir jāpieprasa rezerves lokomotīve;
 - 7.16. vagona atkabināšanās no pasažieru vai kravas vilciena bukses sasilšanas vai citu tehnisku iemeslu dēļ;
 - 7.17. dzelzceļa ritošā sastāva sadursme ar ceļu satiksmes transportlīdzekli dzelzceļa speciālista vainas dēļ;
 - 7.18. stacijas luksofora atļaujošā signāla pārslēgšanās uz aizliedzošo, kuras dēļ dzelzceļa ritošais sastāvs pabrauc garām aizliedzošajam signālam;
 - 7.19. kravas izkrišana no dzelzceļa ritošā sastāva tā braukšanas laikā;
 - 7.20. kravas iekraušanas tehnisko noteikumu neievērošana, kas apdraud dzelzceļa satiksmes drošību un kuras dēļ ir jāatkabina vagoni;
 - 7.21. dzelzceļa ritošā sastāva, sliežu ceļa, elektroapgādes, kontakttīkla, sakaru, signalizācijas, centralizācijas un bloķēšanas iekārtu (SCB) vai citu tehnisko līdzekļu bojājums, kura dēļ jāpārtrauc vilcienu kustība attiecīgajā ceļa posmā vismaz pa vienu sliežu ceļu vai jāaiztur vilciens stacijā vismaz vienu stundu ilgāk, nekā paredzēts vilcienu kustības grafikā (ja pārtraukums vai aizturēšana nav saistīta ar plānotu sliedes nomaiņu);
 - 7.22. neparedzēts sliežu ceļa bojājums, kura dēļ jāpārtrauc vilcienu kustība vai jāierobežo kustības ātrums līdz 15 km/h;
 - 7.23. signalizācijas vai sakaru pamatlīdzekļu bojājums, kura novēršanai to darbība jāpārtrauc uz vairāk nekā četrām stundām;
 - 7.24. dzelzceļa ritošā sastāva tehniskā stāvokļa automātiskās kontroles aparatūras bojājums, kura novēršanai nepieciešamas vairāk nekā astoņas stundas.
8. Nelaiimes gadījums, kurā cietis cilvēks, ir konstatējams, ja:

8.1. paaugstinātas bīstamības vai dzelzceļa zemes nodalījuma joslā ir atrasts bojā gājis cilvēks vai cilvēks ar smagiem miesas bojājumiem;

8.2. cilvēkam uzbraucis dzelzceļa ritošais sastāvs vai cilvēks cietis citos apstākļos dzelzceļa ritošā sastāva kustības laikā.

III. Informēšana par dzelzceļa satiksmes negadījumu

9. Dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs vai pārvadātājs, kas ir saistīts ar dzelzceļa satiksmes negadījumu, nekavējoties par to paziņo:

9.1. Dzelzceļa tehniskajai inspekcijai;

9.2. Transporta policijai;

9.3. neatliekamajai medicīniskajai palīdzībai, ja dzelzceļa satiksmes negadījumā ir cietis cilvēks;

9.4. attiecīgajai pašvaldībai – ja ir notikusi avārija.

10. Dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs un pārvadātājs nosaka kārtību, kādā dzelzceļa speciālisti ziņo par dzelzceļa satiksmes negadījumu, un dzelzceļa satiksmes negadījumu reģistrācijas kārtību. Dzelzceļa satiksmes negadījumus reģistrē dzelzceļa satiksmes negadījumu reģistrācijas žurnālā (1.pielikums).

IV. Dzelzceļa satiksmes negadījumu izmeklēšanas organizēšana

11. Avārijas izmeklēšanai dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs un pārvadātājs kopīgi izveido komisiju piecu cilvēku sastāvā, kurā iekļauj divus dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja pārstāvjus, divus pārvadātāja pārstāvjus un Dzelzceļa tehniskās inspekcijas pārstāvi, kas ir komisijas priekšsēdētājs.

12. To satiksmes drošības pārkāpumu izmeklēšanai, ar kuriem saistīts pārvadātājs, un šo noteikumu 8.2.apakšpunktā minēto nelaimes gadījumu izmeklēšanai dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs un pārvadātājs kopīgi izveido komisiju.

13. To satiksmes drošības pārkāpumu izmeklēšanai, ar kuriem pārvadātājs nav saistīts, un šo noteikumu 8.1.apakšpunktā minēto nelaimes gadījumu izmeklēšanai komisiju izveido dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs.

14. Šo noteikumu 7.1., 7.2., 7.3., 7.4., 7.5., 7.6., 7.7., 7.8. un 7.9.apakšpunktā minēto satiksmes drošības pārkāpumu izmeklēšanas komisijas priekšsēdētājs ir Dzelzceļa tehniskās inspekcijas pārstāvis.

15. Ja tiek izmeklēta avārija vai satiksmes drošības pārkāpums, attiecīgā komisija savu darbību koordinē ar prokuratūras vai policijas pārstāvjiem.

16. Avārijas vai satiksmes drošības pārkāpuma vietā dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja un pārvadātāja izveidotā komisija nodrošina:

16.1. ātrummērītāja lentes, izziņas par bremzēm, brīdinājuma veidlapas, vilciena natūrlapas un lokomotīves tehniskā stāvokļa žurnāla izņemšanu;

16.2. sliežu ceļa postījumu un dzelzceļa ritošā sastāva izvietojuma shēmas, kā arī pēdu shēmas izveidošanu, ja dzelzceļa ritošais sastāvs ir noskrējis no sliedēm. Shēmās atzīmē noskriešanas no sliedēm sākuma punktu, lokomotīves un vagonu atrašanās vietas, kā arī norāda, kurā kilometrā un piketā notikusi avārija;

16.3. dzelzceļa satiksmes negadījuma seku kopskata, bojātā sliežu ceļa, dzelzceļa ritošā sastāva, lokomotīves vadības aparātu stāvokļa fotogrāfiju, kā arī, ja nepieciešams, nepareizi iekrauto vagonu, noslēgto bremžu

- maģistrāles gala krānu, uz sliežu ceļa atrasto nepiederošo priekšmetu un salauzto detaļu fotogrāfiju izgatavošanu;
- 16.4. vietas apskates akta un sliežu ceļa, signalizācijas, centralizācijas un bloķēšanas iekārtu, sakaru un citu ierīču tehniskā stāvokļa aktu sastādīšanu;
- 16.5. lokomotīves brigādes un citu ar negadījumu saistīto dzelzceļa speciālistu veselības stāvokļa pārbaudi (alkohola, narkotisko un psihotropo vielu lietošanas pārbaudi veic visos gadījumos);
- 16.6. dzelzceļa speciālistu rakstisku paskaidrojumu sniegšanu.
17. Par dzelzceļa satiksmes negadījuma vietā esošo lietisko pierādījumu saglabāšanu ir atbildīgs dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs un pārvadātājs.

V. Dzelzceļa satiksmes negadījumu izmeklēšanas materiālu noformēšana

18. Avārijas izmeklēšanas komisija ne vēlāk kā 48 stundas pēc avārijas sastāda avārijas izmeklēšanas aktu (2.pielikums) trijos eksemplāros un triju darbdienu laikā kopā ar šo noteikumu 19.punktā minētajiem dokumentiem nosūta Dzelzceļa tehniskajai inspekcijai un Transporta policijai, kā arī par izmeklēšanas pabeigšanu informē Transporta prokuratūru.
19. Šo noteikumu 18.punktā minētajam aktam jāpievieno šādi dokumenti:
- 19.1. avārijas izmeklēšanas komisijas sanāksmju protokoli;
- 19.2. avārijas cēloni apliecinoši dokumenti:
- 19.2.1. šo noteikumu 16.punktā minētie dokumenti ar norādījumiem par tehnisko noteikumu pārkāpumiem;
- 19.2.2. ātrummērītāja lentes atšifrējums;
- 19.2.3. izziņa par nodrošinājumu ar automātiskajām bremzēm un to darbību;
- 19.2.4. dzelzceļa satiksmes drošības tehnisko līdzekļu (piemēram, dzelzceļa ritošā sastāva automātiskā kontrole, automātiskā lokomotīvu signalizācija, radiosakari) tehniskā stāvokļa pārbaudes akti;
- 19.2.5. veikto eksperimentu rezultāti un aprēķini (ja tika veikti eksperimenti);
- 19.2.6. izziņa par vilcienu kustības grafiku ar norādījumu par tā pārkāpumiem;
- 19.2.7. izziņa par avārijas vietā izņemtajiem priekšmetiem ar norādi, kas ir atbildīgs par to glabāšanu;
- 19.2.8. avārijas vietas sliežu ceļa plāns un profils, izziņas par ceļa pārbaudēm ar defektoskopijas līdzekļiem, izraksti no apskates žurnāliem par sliežu ceļa un pārmiju pārbaudēm;
- 19.2.9. meteoroloģiskā izziņa;
- 19.2.10. citi ar avārijas apstākļiem saistīti dokumenti;
- 19.3. ar avāriju saistīto dzelzceļa speciālistu paskaidrojumi, ziņas par viņu darba un atpūtas režīmu un atzinumi par alkohola, narkotisko un psihotropo vielu lietošanu;
- 19.4. akti par konstatētajiem vagonu, lokomotīvu, sliežu ceļu, signalizācijas, centralizācijas un bloķēšanas iekārtu, kontakttīkla un citu ierīču bojājumiem;
- 19.5. izziņa par kravas zudumiem vai bojājumiem;
- 19.6. izziņa par aptuveni zaudējumiem, kas radušies kravas un tehnisko līdzekļu bojājumu dēļ;

19.7. izziņa par avārijas seku likvidēšanas aptuveniem izdevumiem;

19.8. ārstniecības iestādes izziņa par katra cietušā miesas bojājumu smagumu;

19.9. ieteikumi līdzīgu dzelzceļa satiksmes negadījumu novēršanai.

20. Dzelzceļa satiksmes drošības pārkāpuma izmeklēšanas komisija ne vēlāk kā 48 stundas pēc pārkāpuma konstatēšanas sastāda dzelzceļa satiksmes drošības pārkāpuma izmeklēšanas aktu (3.pielikums) trijos eksemplāros un triju darbdienu laikā kopā ar visiem izmeklēšanas materiāliem (piemēram, dzelzceļa satiksmes drošības pārkāpuma izskatīšanas komisijas sanāksmes protokols, ieteikumi līdzīgu satiksmes drošības pārkāpumu novēršanai) nosūta Transporta policijai un Dzelzceļa tehniskajai inspekcijai, kā arī par izmeklēšanas pabeigšanu informē Transporta prokuratūru.

21. Ja nelaimes gadījumā cietis cilvēks, attiecīgā izmeklēšanas komisija četrus darbdienu laikā pēc nelaimes gadījuma sastāda aktu par nelaimes gadījumu, kurā cietis cilvēks (4.pielikums), trijos eksemplāros un triju darbdienu laikā kopā ar visiem izmeklēšanas materiāliem (piemēram, lokomotīves brigādes un aculiecinieku paskaidrojumi, izraksts no ātrummērītāja lentes atšifrējuma, nelaimes gadījuma shēma, attiecīgās komisijas sanāksmes protokols) nosūta Transporta policijai un Dzelzceļa tehniskajai inspekcijai.

22. Šo noteikumu 18., 20. un 21.punktā minētos aktus kopā ar visiem izmeklēšanas materiāliem dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs uzglabā desmit gadus no dzelzceļa satiksmes negadījuma dienas. Pēc minētā termiņa visi dokumenti nododami valsts arhīvā saskaņā ar likumu "Par arhīviem".

VI. Noslēguma jautājumi

23. Šo noteikumu ievērošanu kontrolē Dzelzceļa tehniskā inspekcija.

24. Noteikumi stājas spēkā ar 1998.gada 1.novembri.

Ministru prezidents G.Krasts

Satiksmes ministrs V.Krištopans

1.pielikums
Ministru kabineta
1998.gada 6 .oktobra
noteikumiem Nr. 393

Dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs _____

(uzņēmuma (uzņēmējiesabiedrības) nosaukums)

Pārvadātājs _____

(uzņēmuma (uzņēmējiesabiedrības) nosaukums)

Dzelzceļa satiksmes negadījumu reģistrācijas žurnāls

Nr. p.k.	Datums un laiks, kad noticis negadījums	Datums un laiks, kad saņemts paziņojums par negadījumu	Negadījuma vieta: stacija, ceļš, posms, kilometrs un pikets	Negadījuma veids. Pēdējais vagonu tehniskās apskates punkts (ja ir atkābinājies vagoni). Uzņēmums (uzņēmējiesabiedrība), kam pieder vilces līdzeklis (ja ir bojāts vilces līdzeklis)	Ziņas par nelaimes gadījumu, kurā cietis cilvēks: cietušā vārds, uzvārds un lss nelaimes gadījuma apraksts	Atbildīgās personas, kurām sniegta informācija par negadījumu

Satiksmes ministrs

V.Krištopans